

Bódai-Soós Judit

Mesék híres nagyjainkról

**A magyar könyv is
magyar termék**
mozgalom

alapítva 2023

Alapítók: Sky S.T. író és HELMA kiadó

Bódai-Soós Judit

MESÉK HÍRES NAGYJAINKRÓL

HELMA Kiadó 2025

© Bódai-Soós Judit 2025.

Minden jog fenntartva. A könyv bármely részletének közléséhez a kiadó előzetes hozzájárulása szükséges.

ISBN 978-963-639-760-9

Illusztrálta és a borítót készítette:

Violet V. Vándor

www.gencraft.com

Kiadja a HELMA kiadó 2025. 02. 26.

A HELMA Kiadó gondozásában eddig megjelent
könyvek Bódai-Soós Judit szerzőtől:

- Holdlétra
- Állatsimogató versek
- Jövőnek őrzött gondolat
- Az elvarázsolt diákok
- Petya, Matyi és a duliánok
- Hét csepp varázslat
- Hímes-verses mesekosár
- Más világok
- Mennybéli mesék
- Meseszánkó
- Mihaszna kütyük bolygója
- Székelyföldi mesék
- Világ-cserepek
- Visszafelé szaladó fák
- Joci, a pizsamás madár – Nemere István
társszerzővel

**A könyvek megvásárolhatóak többféle
formátumban a HELMA kiadó weboldalán:**

www.helma.hu.

Nyomdai kivitelezés:

Innovariant Nyomdaipari Kft., Algyő

Felelős vezető: Drágán György

innovariant.hu

PETŐFI SÁNDOR A FELHŐSZEKÉREN

Petőfi Sándor 1823-ban született, nevét mindannyian jól ismerjük, hiszen híres magyarjaink egyik leghíresebbike. Költő volt, forradalmár, nemzeti hős. Rövid élete alatt közel ezer verset írt magyarul, amiből az ismertebbeket sok-sok más nyelvre lefordították.

Petőfi eleven, elmés, kissé makacs, de jószívű gyermek volt. Kemény apja szigorúsággal, anyja gyöngédséggel nevelte. Két évvel ifjabb öccse, István pedig felnézett bátyjára, tisztelte, becsülte és mindenütt a nyomában járt. A szülők lehetőségeikhez mértén megpróbálták a legjobb iskoláztatást biztosítani gyermekeiknek, de már iskola előtt is oktatták őket olvasásra és rajzra. A betűk tehát hamar jó barátai lettek a fiúknak és fantáziájuk szabadon szárnyalhatott. Így maradt ez diákéveik alatt mindig.

A sárszentlőrinci evangélikus algimnázium

kisdiákjai voltak éppen a Petrovics testvérek, mert akkor még így hívták őket, amikor egy langyos őszi délutánon a fűben fekve a felhőket nézték és egymást túllicitálva találgatták, hogy melyik felhő milyen alakzatot formál.

– Nézd, Sanci! – kiáltott István egy felhőre mutatva. – Az ott olyan, mintha egy juhász heverészne a subáján.

– Nem juhász az, öcsém – ellenkezett Sándor –, inkább egy jól megrakott szénásszekér. Ej, de jó is lenne felpattanni arra a szekérre, és a felhők között bebarangolni a világot!

– Aztán a sok szénával mit kezdenél?

– Mit? Hát, lehajigálnám a szekérről. Esőként hullana a földre.

– De jó is volna! – egyezett bele István is a közös álomba.

Hanem azt nem tudta a két Petrovics gyerek, hogy beszélgetésüknek van egy fültanúja. A Sárvíz egy apró tündérkéje éppen ott kóborolt a közelben, és meghallotta, hogy miről ábrándoznak a fiúk. Igen jó napja volt ennek a tündérkének, ezért úgy határozott, hogy egy csi-petnyi varázslattal segít megvalósítani az álmot. Füttyentett egyet a szekérformájú

felhőnek, beszélt a széllel, aztán mosolyogva nézte a további eseményeket.

– Sancikám, megindult felénk a szekér – kiáltott István izgatottan. – Mindjárt leér a földre!

Persze Sándor is látta, mondani se kellett: a felhőszekér leereszkedett eléjük, s megállt, mintha arra várna, hogy ők felszálljanak rá. István egészen megrémült, de bátyja szemében kalandvágy csillant.

– Gyere, öcsém! Pattanjunk fel rá!

Ha pedig a nagy megy, akkor megy a kicsi is, akár fél, akár nem. Így aztán mindketten beleugrottak a földreszállt felhő kellős közepébe. Mintha puha dunnába érkeztek volna, olyan finoman, lágyan vette őket körül a felhő, de a tündérke varázslatának köszönhetően, ahhoz is volt ereje, hogy megtartsa a két kislegényt, amikor a szél emelni kezdte ezt a csodaszeke-
ret.

– Repülünk, Istók! – kurjantott most Sándor, mert ő tért előbb magához a nagy csodálkozásból.

– Jaj, csak le ne pottyanjunk valahogy! – aggodalmaskodott később a kicsi, amikor már elég magasan jártak, s neki is megjött a

hangja.

– Ne félj, öcsém! Inkább nézd alant ezt a meseszép magyar tájat! A szívem telik meg vele. A Jóisten meg a tenyerére emelt bennünket, hogy mindezt megmutassa. Hát, bizzál benne!
– szónokolt Sándor, s még a könny is kicsordult szeméből örömében.

A két Pertrovics gyerek ezután már csak akkor szólalt meg, ha felismertek valamit a lenti tájból; templomtornyot, hegyet, folyót, de azon kívül csendes áhítattal itták magukba a látványt, és valóban Isten tenyerén érezték magukat.

A szél sokáig vitte magával a felhőszekeret, sebesen röptette, s mire beesteledett a fél országot körbejárta a fiúkkal. Aztán, éppen akkor, amikor a nap lebukott a látóhatár mögé, lágyan leeresztette őket a földre, pontosan oda, ahonnan elindultak. A felhő feloszlott, a szél elpihent.

– Nahát, Sanci! Ez igaz volt igazán?
– Igaz bizony, Istók – bólintott Sándor.
– Honnan tudod, hogy nem álmodtunk?
– Érzem minden porcikámban, de legfőképpen a szívemben, öcsém. Megmutatta nekünk

Isten, hogy ő milyennek látja szép magyar hazánkat. Urak nélkül, császárok nélkül, rabiga nélkül, a maga természetes valójában. Ezért a földért Istók, ezért a szép magyar hazáért én bizony már meghalni is képes lennék!

Petőfi Sándor, a „Nemzeti dal” költője, az 1848-49-es szabadságharc vezéregyénisége, a „márciusi ifjak” egyike volt és 1849-ben, nagyon fiatalon hősi halált halt a magyar nép szabadságáért vívott küzdelemben.

IRINYI JÁNOS ÉS A KISEMBER

Irinyi János egyike volt a legtehetségesebb magyar kémikusoknak. Ő találta fel a zajtalan és robbanásmentes gyufát még vegyészhallgató korában. A magyar szódás szikések gipsszel történő javítását is először Irinyi javasolta. Ugyancsak ő alapította az első magyar gyufagyárat (gyújtófák gyárát) 1839-ben Pesten.

A református, nemesi származású Irinyi család sarjaként 1817-ben született Partiumban, a Bihar megyei Albison. Öccse, Irinyi József hírlapíró, műfordító és országgyűlési képviselő volt.

A két testvér szerepet vállalt az 1848-as forradalomban, a 12 pont vázlatának első megfogalmazói ők voltak, ők javasolták, hogy foglalják pontokba követeléseiket.

Az Irinyi családban azonban nem csak ketten voltak gyerekek, volt négy lánytestvérük is: Viktória, Heléna, Antónia és Rozália.

Egy alkalommal a hat Irinyi gyermek együtt

játszott az albisi Csonka torony közelében. A két nagylány, Viktória és Heléna felügyelte a kisebbeket és közösen pesztrálták Rozikát, aki ekkor még csecsemő volt. János párbajozni tanította öccsét fakarddal, amíg a leányok virágokból fontak koszorút a hajukba. Volt egy pillanat, amikor valahogy egyikük sem figyelt a kisbabára, aki ezt kihasználva mászni kezdett a torony felé. Aztán mindannyian egyszerre fordultak a csöppség felé, amikor kiabálást hallottak az irányából.

– Jaj, a lábam! Jaj, a lábam!

A hang Rozika felől érkezett, de a kislány egyedül volt és még nem is tudott beszélni. Amúgy is fiúhangon jajgatott az a láthatatlan valaki.

János és öccse voltak a legközelebb hozzá, így ők értek oda először, hogy visszavigyék a kicsit a nagylányokhoz és kiderítsék, ki jajgat. János a karjába vette hűgát, körülnézett, de testvérein kívül senkit nem látott a környéken. Hanem, amint elindult nővérei felé, megint meghallotta a hangot.

– Segítség! Eltörött a lábam!

– Ki vagy? Hol vagy? – kérdezte János.

– Itt vagyok az óriásbaba kezében – jött a

felelet.

– Baba – gagyogta egészen érthetően Rozika, és megmutatta bátyjának a markában szorongatott apró emberkét. Az pont olyan volt, mint egy tízéves kisfiú lekicsinyítve tíz centis méretre.

János úgy meglepődött, hogy húgával együtt lecsücscent a fűbe. A többiek kíváncsian sereglettek köré. Heléna volt az, aki óvatosan kipiszkálta a rúgkapáló törpét a kislányka kezéből, aki persze erre torkaszakadtából sírni kezdett.

– Menjetek, nyugtassátok meg! – legyintett a lányoknak János, átadva Rozikát Viktóriának, miközben tenyerébe vette az apró, jajgató valakit.

A három nagyobb lány elsétált a legkisebbel, ringatták, hintáztatták, énekeltek neki, hogy megnyugodjon, a két fiú pedig magára maradt a mini emberrel.

– Ki vagy te? – kérdezte ismét János. – És hogy lettél ilyen kicsi?

– Gyuszi vagyok – felelt nyöszörögve az apróság –, itt lakom a Csonka toronyban. Én mindig is ilyen kicsi voltam. Az egész családom ilyen kicsi.

– Nahát! Nem is tudtam, hogy léteznek ilyen

törpék – mondta Józsi.

– Nem vagyok törpe! Ti vagytok óriások –
vágta rá mérgesen Gyuszi.

– Mi nem vagyunk óriások – vitatkozott János. – Mi rendes emberek vagyunk.

– Mi is rendes emberek vagyunk. Csak kisebbek – dacoskodott Gyuszi. – De ti nem is vagytok rendesek, mert az óriásbabátok eltörte a lábamat, amikor felkapott a földről!

– Örülj, hogy nem evett meg! – felelt vigyorogva Józsi. – Mostanában mindent a szájába vesz...

– Ezért rejtőzködünk előletek, mert vad emberevő óriások vagytok!

– Dehogyan vagyunk emberevő óriások! – legyintett nevetve János. – Rozika kisbaba még, aki most tanulja a világot. Mindent megfog, mindent megkóstol, de ezt majd gyorsan kinövi. Inkább azt mondd meg, hogy hogyan tudunk segíteni rajtad!

– Vigyetek el a toronyhoz, kérlek, mert nem tudok járni! Ott majd megmutatom, hogy hová tegyetek.

A két Irinyi fiú elsétált Gyuszival a Csonka toronyhoz és a kisember útmutatását követően találtak a torony lábánál egy hasadékot a

kövek között.

– Itt tegyetek le, kérlek és menjetek egy kicsit távolabb! – mondta a kisember. A fiúk szót fogadtak, és néhány lépéssel eltávolodva a hasadéktól figyelték a történéseket.

Gyuszi kiabálni kezdett, mire a hasadékból előóvakodott két másik apró emberke. Riadtan pillantgattak az Irinyi fivérek felé, de a kis törött lábú megnyugtatta őket, hogy ezek az óriásgyerekek rendesek, nem kell félni tőlük. Ezután újabb két apró ember bújt elő, és közös erővel becipelték Gyuszit a hasadékba.

János és József még jó ideig várakoztak a Csonka torony lábánál, hátha híreket kapnak Gyusziról, de a kisemberek nem jelentkeztek. A fivérek később is eljöttek, még évek múlva is, de soha többé nem találkoztak egyetlen apró emberkével sem. Néha már azt gondolták, hogy valami furcsa közös álomban volt részük.

1892-ben, 75 éves korában aztán Irinyi János (József akkor már nem élt) ismét ellátogatott szülőfalujába Albisra. Eszébe jutott a gyermekkori különös kaland és elballagott a Csonka torony maradványaihoz. Hosszú ideig kereste azt a bizonyos hasadékot, de nem találta. Elfáradt, a falnak támasztva hátát leült